

Camí ral Barcelona-Berga

Talamanca

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Zona llevantina i septentrional del terme municipal de Talamanca, 08279 Talamanca
Emplaçament	Baixant a la riera pel camí de l'obaga del Castell, primer camí a dreta i seguim 50m, a la dreta

Coordenades:

Latitud:	41.74044
Longitud:	1.97448
UTM Est (X):	414724
UTM Nord (Y):	4621466

Classificació

Número de fitxa	08277-39
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Obra civil
Estil / època:	Medieval Modern Contemporani
Segle	X-XX
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	Hi ha trams ben conservats i altres no tant, doncs és difícil adequar i mantenir en bon estat la totalitat del camí, ja que en alguns punts es posa per indrets, avui, molt embrossats. La construcció de nous camins ha tallat en alguns punts del traçat.
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Social
Titularitat	Privada
Titular:	Diversos
Autoria de la fitxa	Quim Serdà Manau
Data de registre de la fitxa:	dc., 05/09/2007 - 02:00

Descripció

Antic camí reial de Barcelona a Berga. Al seu pas per Talamanca, el camí hi arriba de llevant i baixa del poble fins a la riera, a l'alçada de l'actual Sínia del Camí Ral, tot vorejant els marges dels camps de conreu i de bosc. Creua la riera i remunta la cinglera fins arribar al capdamunt d'aquesta, on el camí obre, encara avui, un pas natural cap a l'altre costat de la serra, actualment, terme de Monistrol de Calders. Es localitzen diferents trams de l'antic camí. Un d'aquests, el més proper a la riera i el que remunta la cinglera, encara avui serveix de pas per a la gent. Altres trams, s'intueixen enmig de l'espessa vegetació del bosc, mentre que un tram proper al poble, presenta un excel·lent estat de conservació, doncs ha estat adequat recentment amb el propòsit de recuperar-lo. És previst d'ampliar-ne el recorregut. Aquest tram de camí adequat conserva encara alguna filera de carreus de pedra que en delimita el traçat. Fa aproximadament 250 metres de llarg, mentre que d'ample oscil·la entre els 100 cm i els 200 cm, depenent del tram.

Observacions:

El primer tram de camí ral que arriba al poble per llevant, es troba dins dels límits del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac.

Història

D'entre la xarxa de camins principals de la Catalunya medieval cal destacar-ne els nombrosos camins rals, molts dels quals tenien el seu origen en les antigues 'stratas' romanes. Els camins rals eren les rutes concedides i afavorides pels reis. Els masos i les viles per on passaven gaudien de certs privilegis i es beneficiaven de comunicacions millors i, per tant, del comerç que això comportava. Molts foren construïts per presoners. Al seu pas pel massís de l'Obac, el camí ral recorria indrets despoblats i solitaris amenaçats per bandolers i lladregots molt actius, especialment durant els segles XVI i XVII. A aquests perills, calia afegir-hi la dificultat del traçat, amb llargues costes i forts pendissos que voregen cingles i penya-segats. El tram de camí ral que passa per Talamanca pertany a l'antiga ruta Barcelona-Berga, que es calcula amb 25 hores. Arriba a Talamanca des de llevant, sortint-ne per el serrat del Vintró, a Nord. Sols en tenim una notícia històrica en un document de l'any 1576, en que Josep Camprubí Robell, del mas Rovell, fa un apuntament dels límits de la seva propietat en que hi és citat el camí ral. Diu: '(...) termenant a la part de solixent y sempre seguint lo torrent y torna a juntar ab lo mas de la Serra en lo cami real que es comensada aquesta limitació'. (Capbreu en poder de Joan Serra, AHCM-MBB) BALLBÈ (1997:93) De totes maneres, el topònim 'Talamanca', d'origen àrab i que significa 'el vessant coster del camí', ja ens indica des de l'establiment del castell al segle X sobre la presència de l'antic camí que anava de Barcelona a Berga. És probable que aquest camí aparegui citat en altres documents que facin referència a ventes i afrontacions de terres, però no s'han localitzat. L'existència d'aquest camí, no impedia el funcionament d'altres camins complementaris. Així mateix, cal citar els antics camins a Navarcles, Rocafort, Mura i Sant Llorenç Savall. Cal pensar que aquest camí fou utilitzat habitualment, com a via de transport i comunicacions de persones i mercaderies abans de la construcció de les actuals carreteres del 1918.

Bibliografia

BALLBÈ, Miquel (1997). Les cases de pagès de Talamanca. Ajuntament de Talamanca, Moià. TERESA, Navas (2007). Història de les carreteres del territori de Barcelona. Diputació de Barcelona, Xarxa de Municipis.

